

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Difficultas I. Quomodo Christus meruerit Beatissimæ Maternitatem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

DIFFICULTAS I.

*Quomodo Christus meruerit Beatissima
Maternitatem?*

EXPLICAT I. Lugo hanc difficultatem Sect. 7. scilicet Christum prævisum esse tempore Passionis cum suo merito, saltem cum aliquo actu efficaci, acceptante ex se mortem à Patre in iunctam, si à Judæis inferatur; & per hoc meruisse gratiam progenitoribus & Virgini, & forsitan existentiam ipsius Virginis. Postea Virgo Beatissima & SS. Patres prævidentur mereri, ut fierent Christi progenitores. Non enim repugnat, id quod est causa, esse postea pro alio tempore effectum, respectu ejusdem; dummodo non detur mutua dependentia pro eodem instanti. Sic v. g. habitus charitatis, qui in primo instanti pendet ab actu dilectionis saltem moraliter, in secundo potest concurrere ad conservandum actum, juxta communem sententiam: Ad hoc ulterius salvandum, quomodo nec mediata erat causa sui ipsius Christus ex eo, quia erat causa meritoria suæ Matris: docet idem Lugo, quod pro tempore Passionis non habuerit Christus dependentiam etiam mediata à Virgine, nec ab ejus influxu; non enim conservabat Deus tunc eam humanitatem, eò quod fuisset antea producta, vel concepta in utero Virginis, sed independenter ab ejus conceptione; imò verisimile est conservationem illam pro eo tempore, fuisse ultra leges naturæ. Plura argumenta contra hanc sententiam adducit & solvit idem Lugo. *Nihilominus hæc ejus Explicatio*

NON SATISFACIT I. Quia ad punctum difficultatis non respondet. Quæro enim: An, quando prævidebatur Christus Beatissimæ promerens dignitatem Maternitatis, vel in ante supponebatur habuisse Matrem, vel non? Si supponebatur: Ergo per illa merita, utpote consequentia existentiam prævisam Matris, non potuit illi mereri Maternitatem. Si autem non supponebatur habuisse Matrem: quomodo poterat supponi existens sine Matre, cum nullus effectus, & nullum principium supponatur ante suum principium? hoc autem punctum difficultatis esse patet ex istis quæ urget idem Lugo. disp. 8. Sect. 5. num. 52.

NON SATISFACIT 2. Quia, quod dicit primò, decretum esse Christum ut existentem, & conservatum per influxum physicum à Deo, ipso independenter ab omni generatione vel nutritione præterita, posteaquæ illis meritis meruisse Maternitatem Beatissimæ, & dedisse illi gratiam, etiam pro sua parte, merendi: & ut is, qui erat prævisus vir, vi meritorum illorum, prius esset puer, & paulatim adollescere; id, inquam, patitur suas difficultates, quas in explicatas reliquit. Nam imprimis videtur hoc esse

arbitrariè dictum, quod prius prævisus sit vir, adeoque potens mereri Maternitatem, & postea puer. Rursus hæc doctrina videtur, non procedere constanter, & eidem principio innixa: nam si quæretur ex Lugo, quibus meritis meruit crucifixioribus gratiam Christus? Respondet, meruit meritis infantie & virilis ætatis: jamque pro ista parte meriti, prius prævideri debuit Christus puer & adollescens, quàm in pœnis moralibus constitutus, & ad eas perpatendas miraculosè conservatus; si autem quæras, quomodo maternitatem meruerit? dicit prævisum esse prius Christum in tormentis positum, & ad ea perpetienda miraculosè conservatum.

NON SATISFACIT 3. Quia, ut idem, quod est causa respectu unius instantis, possit postea esse effectus respectu ejusdem, convellit doctrinam de distinctione reali causæ & effectus, ad quam servandam negat Lugo posse Christum etiam divinitus se reproducere in Eucharistia. Rursus illa instantia de conservatione actus charitatis, ab habitu, quem saltem moraliter producit, facile negari potest.

EXPLICARI potest 2. Fundamento accepto ab Amico, quæ explicatio tali discursu proponitur. Substantia, in aliquo priori significationis, potest concipi independentem à quibuscunque cum quibus necessario non connectitur, quantumvis pro statu existentie necessario ali-quod illorum determinatè habitura sit: ut suppono ex dictis supra. Quod si potest id dici de quacunque substantia: poterit eodem jure concipere in aliquo rationis signo, Deus substantiam Christi, eamque decernere, independentem à quibuscunque non necessario connexis: cum autem dependentia ab hac matre, non sit quid necessario connexum cum substantia v. g. Christi: fit, ut substantia Christi decerni possit sine hac determinatè Matre. Quod autem dependentia ab hac Matre, non sit quid necessario connexum cum substantia Christi, ratio est: quia id tantum est necessario connexum cum aliqua substantia vel entitate, quo mutato non potest esse entitas & substantia eadem physice; neque enim pro præsentis statu quæstionis plus intelligitur, per ly necessario connexum: cum autem eadem entitativè substantia possit esse, & non ab hac Matre; fit, ut connexio cum Matre, non sit necessaria necessitate, de qua in præsentis; posse autem esse entitatem eandem sine connexione cum hac Matre, probant imprimis ea, quæ dicta sunt in physicis de individuatione effectuum, à causis solo numero distinctis, procedentium; deinde, quia sine ullo concursu creato, poterat Deus, se solo, creare humanitatem Christi, hanc numero: Ergo, si absolute hæc numero entitas, non dependet à concursu Matris, nec dependebit à concursu hujus

huius Matris. Porro si poterat & videri & discerni hac substantia Christi, sine influxu Matris, & sine determinatione ad hanc Matrem; poterat etiam videri merens, consequenter poterat & applicare sua merita, ut hæc sibi in Matrem daretur; poteratque ulterius & ipsi Matri dare gratiam, quâ sibi mereretur, suo modo, maternitatem. Itaque pro illo instanti, poterat præsupponi sine Matre, ut dictum est, nec antecederet Mater merita illius, si non antecederet Mater merita illius, poterat illi mereri maternitatem, defacto; meruisse ratio est: quia si meritus est Abraham obedientia suâ, ut esset progenitor Christi, secundum illud Gen. 22. *Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ, quia obedisti voci meo.* Meruitque id Abraham ipse Christus; multo magis id de Beatissima dicendum. Quod ipsum ulterius in hoc principio fundatur, quia omne speciale donum, indubiè habet Mater Dei, per merita Christi.

DICES I. Ante visam substantiam Christi, & decretam secundum se, pro aliquo signo rationis, vel videbantur saltem sub disjunctione plures Matres, vel non? si videbantur quæro, an videbantur sub conditione meritorum Christi vel non? si non videbantur sub conditione meritorum Christi: Ergo etiam defacto, non est facta Mater, vi meritorum; nec enim quicquam est pro statu absoluto, quod non fuerit pro statu conditionato, quod si videbantur eligendæ, sub conditione meritorum Christi: Ergo Christus antequam fuisset, prævidebatur meritis; siquidem meritis videbatur maternitatem illis, sub disjunctione, quæ ante ipsius existentiam prævidebantur. Si autem non videbantur etiam sub disjunctione: ergo neque ante decretum de unione hypostatica cum hac natura, videbantur sub conditione plures naturæ, cum quibus perfici illa unio posset.

RESPONDETUR. Huic difficultati duplici via. Imprimis, nego etiam sub disjunctione prævideri debuisse matres plures Christi, ante decretam substantiam Incarnationis Christi; quâvis prævideri debuerint plures ante electionem huius Matris. Quod non debuerint prævideri plures matres ante substantiam Incarnationis decretam, ratio ex dictis peti debet; quia ea, cum quibus res non dicit necessariam connexionem, etiam sub disjunctione, prævideri ante determinationem, non est necesse: quia scilicet nullum fundamentum est id asserendi, & frustra ac sine necessitate multiplicarentur necessariò prævidenda; jam autem cum matribus, proles, non dicit necessariam connexionem: quia eadem esset entitas, sine concursu illarum. Prævideri tamen debuerunt plures matres, ante electionem huius matris: quia electio, non adstricta uni medio, semper fit inter plura. Quod autem ante decretam substantiam Incarnationis, prævideri debuerint plures naturæ humanæ sub

disjunctione: fundatur imprimis, quia ante substantiam Incarnationis decretam, facta erat electio: quæ quando fit inter plura sub disjunctione, illorum plurium cognitionem requirit: aliàs esset volitio huius potius unius ex pluribus, non cognoscendo plures. Rursus, ideo, ante decretam incarnationem, prævideri debuerunt plures naturæ humanæ sub disjunctione, cum quibus unio perfici potuit; quia ea saltem sub disjunctione prævideri debent, quorum disjunctionem & varietatem, sequitur alietas entitatis, rei decernendæ; cum ergo alia numero foret Incarnatio, si alia numero fuisset natura: prævideri debuit sub disjunctione natura; cum autem non alia foret natura humana, sive hæc, sive alia mater concurrisset: nec fuisset alia natura, si creata fuisset, & alia, si esset per concursum generativum producta: fit, ut neque ille concursus, neque pluralitas matrum sub disjunctione, prævideri debuerit.

2. VIA Respondendi eidem difficultati est. Quia scilicet, ante decretam substantiam Incarnationis, prævisæ sint plures matres sub disjunctione, sed non sunt prævisæ, ut futuræ sub conditione meritorum Christi.

INSTABIS I. Ergo postea Christus accepit in præmium hoc, quod habere potuit sine merito; quia accepit Matrem, quam dicimus, quod sibi meruerit, cum potuerit illam habere, sine suo merito.

RESPONDETUR. Non esse absurdum, ut id possit habere rationem præmii, quod ex liberalitate Dei, haberi potuit. Non enim dubium est, magnum esse præmium bonorum actuum, augmentum gratiæ & meritum gloriæ, quamvis utrumque hoc ex liberalitate Dei, habere possimus; cum ergo aliquam istarum matrum ex liberalitate Dei habere potuerit, potuit in præmium meriti accipere eandem, & quasi titulo quodam obligatorio. In humanis item, potest bene mereri famulus centum per annum, quæ centum, potuisset habere ex liberalitate Domini. Tunc autem, non potest cadere in præmium meriti, res aliàs habenda, quando ad eam habendam, iustitialis, vel quasi iustitialis, habetur titulus.

INSTABIS 2. Urgendo argumentum factum. Ergo si sub disjunctione prævisæ matres, prævidebantur futuræ, & non ex meritis Christi; sequitur, quod etiam defacto non sit Mater Dei Beatissima, ex meritis Christi.

RESPONDETUR. Negando sequelam. Quia pro posteriori signo, pro quo supponebatur decreta Incarnatio, facta determinatione unius ex illis matribus, quæ sub disjunctione prævidebantur futuræ, simul facta est determinatio, ut foret ex meritis Christi; priusque præcessit pro posteriori signo hæc conditionata: Hæc mater, si erit, erit ex meritis Christi; licet hæc conditionata non fuerit impleta, ante decretam substantiam

tiam Incarnationis. Quodsi præcessit in posteriori signo illa conditionata, non poterit ostendi quidquam, quod sit in statu absoluto, & non fuerit in conditionato.

DICES 2. Non poterat hic Christus prævideri sine hac materia, hanc autem materiam habere non poterat, sine hac Matre. Rursus non poterat prævideri hic Christus, sine hac organisatione, hæc autem organizatio, non poterat esse, sine hac matre.

RESPONDETUR. Potuisse fieri divinâ ordinatione, ut hæc in individuo materia, quæ est decisa ex sanguine purissimo Virginis, formanda in carnem Christi, fuerit sub forma alijs numero matris. Potuit item fieri, ut hæc numero materia, non nisi immediatè à Deo produceretur. Organizatio, si sumatur pro termino, poterat esse hæc eadem, & non ab hac matre; quæ organizatio, per nos procedit ab hac anima, in quantum, sic vel ita, terminante materiam; poteratque supplere Deus seipso, vel alia mater, conditionem illam debitæ organizationis. Ad unionem quod attinet, in nostris principiis difficultatem non habet, quia hæc stat formaliter in hac anima & hoc corpore, prout hæc, in actu secundo anima, & hoc, in actu secundo corpus est, ut dictum in physicis; modus autem ille, quem requirimus, non potest mutare substantialem unitatem Christi, cum sit accidentalis determinatio.

DICES 3. Si præsupponebatur in ante decreta Christi substantia, & prævidebatur existens Christus, ante decretam Matrem, quomodo verè erit Mater?

RESPONDETUR. Hanc difficultatem in omnium principiis solvi debere. In nostris principiis dici potest. Ad hoc ut dicatur nasci aliquis, non plus requiritur, quam pro statu physico, concurrere matrem, concursu matri debito; ut autem prævideatur esse mater, sufficit ut prævideatur concursura, concursu debito matri, & quia concurrere potest ad entitatem, prius se prævisam, eò quod quæ prævisâ, in statu physico non est, pro quo peragitur generatio, fit, ut verè concurrendo ad illam, verè sit Mater Dei.

EXPLICARI potest 3. Merita Christi, quibus mereri potuit maternitatem Beatissimæ, considerari possunt, vel prout completa, adeoque sequentia ex vi omnium signorum; vel possunt considerari, prout sunt merita prævisâ in aliquo signo, inadæquatè & incompletè accepto. Merita Christi inadæquatè, & secundum non nisi aliqua signa rationis & decreti accepta, priora sunt ipsâ Beatissimâ. Quod ipsum ulterius sic explicatur. Ly Meritum tripliciter ferme sumi potest. Primò Meritum potest sumi, pro applicatione & transfusione quadam excellentiæ, à primario excellenti; & sic v. g. Filius magni Ducis exercituum, meretur gratiam re-

gis, quia moraliter, Patris excellentiæ, applicatur & transfunditur in illum, à Patre. Secundò. Meritum accipi potest pro dignitate volentis aliquid: & sic v. g. cum significat Rex aliquid se optare, meretur ut illi satisfiat, propter dignitatem volentis Regis. Tertiò Meritum accipitur pro positione actionis laudabilis, per ordinem ad habendum hoc præmium: & sic famulus obsequiis suis meretur stipendium à Domino: & precibus amici signaque benevolentiae, merentur id, quod petit amicus. In triplici hac acceptione habebat Christus merita, quibus præstare potuit, ut hæc sibi in Matrem daretur; nempe titulo Capitis, quo, in illam influens, poterat dona tanto muneri paria influere: quod meritum appellari potest, Influxus excellentiæ, ab excellenti primario. Rursus mereri potuit solâ voluntate, dignificatâ dignitate increatâ, volens hanc habere Matrem; quæ voluntas est etiam meritum quoddam, hoc est, dignitas volentis. Habuit item meritum, offerendo aliquas actiones independentes à passibilitate carnis: & hæc merita habebant antecedentiam ante decretum de hac Matre. Ad salvandum autem quòd etiam morte suâ id meruerit Christus, recurre ad superius dicta, quòd id meruerit acceptione mortis conditionatâ. Alia autem merita Christi sunt, prout completa & prout sequentia omnia signa rationis & decreti; & sic posteriora fuerunt, electione Matris Dei, quòd fuerint posteriora ratio est: quia postquam decreta est Incarnatio hujus Personæ, conveniens erat decerni maximè connexa cum hac Incarnatione, & quæ sunt magis & propius connexa, per prius decerni; quia autem Mater est magis connexa, quam prævisio peccati Angelorum vel Adami, vel carnis passibilitas, decerni debuit Mater ante hæc omnia. Quomodo autem, ex vi etiam illorum meritorum consequentium, electa sit in Matrem Dei; variè id explanari potest. Imprimis, quia Filius Dei, tribus illis titulis merens hanc Matrem, de quibus supra, mereri etiam illam potuit acceptione mortis, quæ etiam est independens ab hac Matre, illâque potest esse prior; cum mori potuerit Christus, & non natus ex Matre, quòd si mereri potuit acceptione mortis, vi illius, mereri potuit etiam actuali perpeffione mortis, eò, quòd illa actualis perpeffio mortis, vim meriti habeat, ex vi acceptionis, habetque rationem ejusdem actûs moraliter: quæ acceptatio, quâ talis, poterat prævideri ante electionem Matris. Explanari idem rursus potest, quî scilicet per subsequencia merita mereri potuerit electionem Matris Christus? quia poterat dicere Christus: Volo hæc, quæ offero pro mea Matre eligenda, ultimo compleri illis, quæ in posteriori signo offeram.

DICES ex Amico. Eadem merita, quæ fuerunt causa electionis Virginis in genitricem, fuerunt etiam causa redemptionis ejusdem: sed merita

merita quæ fuerunt causa electionis Virginis, ut esset genitrix Christi, non fuerunt à Christo ut à Filio Virginis: Ergo nec merita quæ fuerunt causa redemptionis Virginis, fuerunt à Christo ut à Filio Virginis.

RESPONDETUR. Merita, quæ fuerunt causa electionis Virginis, si completè sumantur quoad omnia decreta & rationis signa, non fuerunt à Filio Virginis. Nego. Si sumantur incomplete. Concedo, distinctoque consequentiam. Nego consequentiam. Porro de redemptione & de meritis Christi loquimur, prout exercita sunt, adeoque prout habet rationem Redemptoris in carne passibili; quantumvis illa merita, prout applicabilia erant ratione alicujus signi & decreti inadæquati, non habuerint formalitatem meriti Filii Virginis. Sed de hoc etiam infra redibit sermo.

DIFFICULTAS II.

An Christus potuerit mereri unionem operibus antecedentibus?

PRÆMITTO 1. Certum esse, quòd omne meritum debeat habere rationem antecedentis, antequam promeritam: consequenter & merita Christi, si promeruerunt unionem hypostaticam, debuerunt habere rationem antecedentiam ante unionem. Ratio: quia merita, sunt quasi motivum & causa præmii, in genere causæ moralis; omnis autem causa, habet rationem antecedentem, ante suum causatum.

PRÆMITTO 2. Merita Christi spectari posse, vel tanquam antecedentia unionem, vel tanquam subsequenta eandem; idque vel antecedentia tempore, vel antecedentia non nisi naturâ. Quòd Christus non potuerit mereri Incarnationem meritis antecedentibus tempore, certum est: nam ipsa natura humana Christi, non præexistit, prius tempore, ante unionem hypostaticam; his ergo restat de meritis antecedentibus naturâ.

PRÆMITTO 3. Difficultatem esse de meritis antecedentibus naturâ unionem, quæ simul essent cum instanti reali unionis, an inquam per talia merita mereri potuerit, licet non sit meritis? quod enim non sit meritis de facto, sensus habet communis Theologorum, fundatus in Aug. lib. de Corrept. & Gratia, c. 11. Ille homo, inquit, et à Verbo Patri coæterno in unione Persona assumptus, Filius Dei Unigenitus esset, unde meruit? hinc locus ille Apocal. Dignus est Agnus accipere divinitatem, explicatur non de unione hypostatica, sed de manifestatione divinitatis. Et quidem vim meriti, de possibili, meritis istis antecedentibus, quæ potius concomitantia appellant alii, tribuit Amicus D. 26. sect. 7. citatque pro se Cajet. Vim autem merendi de possibili unionem hypostaticam, per merita non nisi subsequenta, tribuit iisdem meritis Suar. disp. 10. Sect. 14. sed

cum distinctione; ut censeat, non potuisse Christum mereri primam suam ad unionem hypostaticam prædestinationem: potuisse tamen mereri illius executionem, consentit in sua Idea Petrus à S. Joseph. lib. 2. c. 14. de Christo. Pensanda sunt argumenta utriusque partis.

Punctum Difficultatis 1.

Argumenta Partis Negativæ.

Quòd non possit mereri Christus unionem per merita concomitantia, velut alii dicunt, antecedentia.

1. FUNDAMENTUM est. Quia, pro illo priori, humanitas nondum est subsistens, subsistentia autem est conditio prærequisita ad operandum: Actiones enim sunt suppositorum.

RESPONDETUR. Subsistentiam esse conditionem, sed non talem, quæ non positâ, etiam divinitus non possit fieri actio. Deinde, in sensu reali, jam tunc est subsistens humanitas Christi, per subsistentiam Verbi.

2. FUNDAMENTUM est Vasq. Quia illud meritum debuit esse ex gratia, utpote supernaturale: non potuit autem esse ex gratia habituali, quia hæc pro illo priori, constitueret Christum Filium adoptivum; nec item ex auxilio actuali præcedente: quia nullum opus potuit esse in Christo, quod non haberet infinitum valorem; ergo non habuit principium operandi aliud ante unionem. Hæc Lugo ex Vasquez.

RESPONDETUR. Potuerunt illa merita proficisci ex gratia habituali, quæ non denominasset Christum adoptivum, quia pro illo priori jam esset unio hypostatica realiter, inferens titulum Filii naturalis. Posset etiam proficisci illud meritum à gratia actuali, habereque infinitum valorem: quia jam pro illo instanti reali, esset natura operans, terminata per Personam VERBI, infinite dignificantem, nihilominus illud meritum, prout in priori naturâ spectatum, & prout præscindens ab unione, pro illo instanti reali non haberet nisi meritum finitum; sicut & modo, actiones Christi, prout præscindunt à dignificatione orta ex Persona, habent valorem non nisi finitum. Addit Lugo. Si contritio in principiis Vasq. præcedit infusionem gratiæ, & tamen oritur ab ipsa gratia; cur non posset operatio Christi præcedere unionem, & tamen oriri à gratia unionis?

3. FUNDAMENTUM est ex Lugo. Anima rationalis, juxta diversos modos essendi, quos potest habere, in corpore, vel extra corpus, habet etiam diversum valde modum operandi; nam dum est in corpore, quia habet modum essendi magis materiale; & quasi materialisatur ab ipso corpore, fit, ut pro eo statu operari non possit, nisi cum aliqua dependentia à corpore; ita

ut nec